

EN STÆRK FOLKESKOLE

SF'S FOLKESKOLEUDSPIL
2017

ORDFØRER:

JACOB MARK

Jacob.Mark@ft.dk
3337 4418

EN STÆRK FOLKESKOLE

RESUME: Folkeskolen er den vigtigste samfundsinstitution i Danmark. Den er fællesskabets skole, og den er et af de vigtigste midler til at mindske betydningen af børns sociale baggrund. Alle børn skal have en faglighed for fremtiden – det vil sige, at de skal tilegne sig faglige kundskaber som at læse og regne, men også evnerne til at være kreative og omstillingsparate i en livslang læring.

Folkeskolen er også de danske forældres førstevalg, når de skal vælge skoletilbud til deres børn, og sådan skal det forblive i fremtiden. Det kræver, at vi giver folkeskolen rammerne til at give eleverne den skoledag, de fortjener. I fremtiden vil SF sætte en ny retning for skolerne med mere tillid, frisind og respekt for skolerne, de ansattes faglighed og stadig med børnene i centrum.

Folkeskolen er den vigtigste samfundsinstitution i Danmark

Med dette udspil foreslår SF at gøre skoledagen en halv time kortere hver dag. Til gengæld vil vi indføre et klasse-loft på 24 elever i alle klasser. Vi vil afskaffe nationale karakterranglister, fjerne bureaukrati og gøre nationale tests frivillige for skolerne. Til gengæld vil vi indføre flere lektioner med to voksne. Vi kræver et farvel til lektier, men til gengæld vil vi prioritere tid til faglig fordybelse i de enkelte lektioner. Vi vil finde flere penge ved at sætte ind mod skattesnyd, og så vil vi bruge dem på at indføre sund kost på alle skoler og øge forebyggelsen på skolerne for at mindske betydningen af børnenes sociale baggrund.

Endelig vil vi give lærerne og pædagogerne mere tid til forberedelse med mere fleksible muligheder for fælles forberedelse og et undervisningsmax på 25 lektioner for lærerne, medmindre de selv ønsker at undervise mere. God undervisning kræver nemlig tid til forberedelse.

I fremtiden vil SF sætte en ny retning for skolerne med mere tillid, frisind og respekt for skolerne, de ansattes faglighed og stadig med børnene i centrum.

Det er blot nogle af de tiltag, som SF vil kæmpe for bliver gennemført. Resten kan man læse i vores skole-udspil: En stærk folkeskole.

Udspillet omhandler ikke hverken privatskoler og friskoler eller udspil til en god overgang for eleverne mod ungdomsuddannelserne. SF vil fremlægge selvstændige udspil på begge af disse emner, ligesom vi er på vej med et nyt udspil til at styrke SFO'erne og fritidsinstitutionerne i fremtiden.

KATALOG OVER SF'S FORSLAG

SIDE

1. Bedre rammer for lærer/pædagog-samarbejde	8
2. Gør skoledagen en halv time kortere hver dag	8
3. Klasseloft på 24 elever i alle klasser	10
4. Et skema med færre skift mellem fagene	10
5. Farvel til lektierne	11
6. Gør de nationale tests frivillige	12
7. Drop nationale karakteranglister	13
8. Skru ned for dokumentationen	13
9. Undervisningsmetoder og konkrete læringsmål skal ikke bestemmes fra Christiansborg	13
10. Nye kvalitetsrapporter	14
11. Skolen skal åbne sig for omverdenen	15
12. Eleverne skal bevæge sig mere	15
13. Sund kost i folkeskolen	15
14. Socialrådgivere skal tilknyttes alle folkeskoler	18
15. Mentorordninger for udsatte børn	18
16. Inklusion skal bygge på pædagogik – ikke på besparelser	18
17. Skoleledelse kræver efter- og videreuddannelse for både ledere og forældre	20
18. Forsøg med folkefriskoler	20
19. Læreruddannelsen skal have et nyt femte praksis-år	22
20. Maksimalt undervisningstimetotal på 25 lektioner for lærere	24

” *Folkeskolen skal være skolen, hvor elever mødes på tværs og sammen udvikler sig til at være aktive og demokratiske borgere i det danske samfund*

Folkeskolen som hele folkets skole

Folkeskolen er i ordets bedste forstand folkets skole. Børn fra alle samfundslag går i den danske folkeskole, og det er helt afgørende for fællesskabsfølelsen og sammenhængskraften i et samfund, at dét fortsat vil være tilfældet i fremtiden. Folkeskolen skal være danskernes naturlige førstevalg, når de vælger skoletilbud til deres børn, og folkeskolen skal fortsat være et skoletilbud uden brugerbetaling for hverken forældre eller børn.

Dét, at folkeskolen er mangfoldig, har en enorm værdi i sig selv. Børn med forskellig baggrund mødes i en skole, hvor der er plads til frisind og forskellighed. Det er vigtigt for børnenes livsduelighed og for den fortsatte udvikling af det danske samfund som et forpligtende fællesskab.

Folkeskolen skal både være attraktiv for de dygtige, boglige elever og for de elever, der fx i højere grad har stærke kreative kompetencer. Folkeskolen skal rumme elever med forskellige kundskaber og forudsætninger for at lære, og derfor ønsker vi i fremtiden at skabe en skole, der har endnu bedre balance end der er i dag mellem det “boglige”, det “kreative” og “arbejdet med hænderne”.

Folkeskolen skal være skolen, hvor elever mødes på tværs og sammen udvikler sig til at være aktive og demokratiske borgere i det danske samfund og i en globaliseret verden. Folkeskolen skal mindske betydningen af elevernes sociale baggrund og skabe lige muligheder for alle elever til at udleve deres potentiale.

Dannelse

Folkeskolen skal lære børnene at blive til nogen. Det er vigtigere end den nutidige stræben på at lære eleverne at blive til noget.

Folkeskolen skal i samarbejde med forældrene give eleverne kundskaber og færdigheder, der forbereder dem til videre

Alle børn fortjener en stærk faglighed, da det giver dem de bedste forudsætninger i livet og ruster dem til en foranderlig fremtid

uddannelse og giver dem lyst til at lære mere, gør dem fortrolige med dansk kultur og historie, giver dem forståelse for andre lande og kulturer, bidrager til deres forståelse for menneskets samspil med naturen og dens resurser og fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling.

Folkeskolen skal udvikle arbejdsmetoder og skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst, så eleverne udvikler erkendelse og fantasi og får tillid til egne muligheder og baggrund for at tage stilling og handle. Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati.

Vi har brug for at danne hele mennesker, og derfor er vi nødt til at gøre op med det nuværende læringsparadigme som fokuserer på faglighed uden at fokusere på livsduelighed og menneskelig dannelse.

Faglighed for fremtiden

Det skal fortsat være en kerneopgave for folkeskolerne at gøre eleverne så dygtige, som de kan blive og hjælpe dem med at nå deres fulde potentiale. Eleverne skal udfordres, der hvor de er, og skolen skal sikre, at alle børn går ud af skolen med faglige forudsætninger for at klare sig igennem resten af livet.

Det er vigtigt, at folkeskolen i fremtiden sikrer, at alle børn, der går ud af en 9.klasse kan læse og regne, og at børnene er fagligt rustede til en verden i forandring.

Mange af de elever, der går i den danske folkeskole skal ud i jobs, der slet ikke eksisterer i dag. Derfor skal børn heller ikke uddannes til noget specielt job – tværtimod skal de udfordres og opmuntres til at være kreative og læringslystne. Det kræver en grundlæggende forståelse for, hvordan IT og teknologi fungerer i vores hverdag og i samfundet. Det kræver solide faglige kundskaber, men også en

”

*Folkeskolen er fælles-
skabets skole, og den
er et af de vigtigste
midler til at mindske
betydningen af børns
sociale baggrund.*

evne til at omstille sig og tænke kreativt. Alle børn fortjener en stærk faglighed, da det giver dem de bedste forudsætninger i livet og rustet dem til en foranderlig fremtid

Trivsel og sundhed

SF ønsker en folkeskole, hvor alle børn trives, fordi børn fortjener at trives, og fordi trivsel fremmer elevernes forudsætninger for at lære.

Hvis vi skal øge børns trivsel i folkeskolen, er det vigtigt, at børnene oplever skolen som et spændende og inkluderende sted, hvor de bliver udfordret lige præcis der, hvor de er. Derfor ønsker SF også en folkeskole med fokus på både den faglige indsats og børnenes trivsel. De faglige lektioner skal suppleres og understøttes af fysisk aktivitet, kreative fag og oplevelser. Aktiviteterne skal spille sammen med omverdenen, herunder ungdomsuddannelserne, fritids-, erhvervs- og foreningslivet. Derudover spiller fritidsinstitutionerne som SFO, fritidshjem og klubber et fortsat afgørende arbejde i at udvikle børnenes trivsel.

Endelig skal der være et stærkere fokus på både sund kost, forebyggende indsatser, bekæmpelse af mobning og andre elementer, der kan fremme trivslen for alle børn.

” De faglige
lektioner
skal suppleres
og understøttes
af fysisk aktivi-
tet, kreative fag
og oplevelser

MERE BALANCE OG BEDRE STRUKTUR I SKOLEDAGEN

I SF ønsker vi at vise, hvordan en god skoledag kan se ud for eleverne i fremtiden. Der skal være mere fokus på en varieret skoledag for eleverne, kortere skoledage med mere tid til samarbejde, færre lektier, lavere klassekvotienter, færre skemaskift og flere voksne om børnene. Alt sammen skal det bidrage til at skabe en god skole og mindske betydningen af elevernes sociale baggrund.

” *Et stærkt lærer- og pædagog-samarbejde kan styrke elevernes trivsel*

1. Bedre rammer for lærer/pædagog-samarbejde

Hvis folkeskolen skal lykkes med at mindske betydningen af elevernes sociale baggrund, er det helt afgørende, at både lærere og pædagogers kompetencer sættes i spil i den danske folkeskole.

Et stærkt lærer- og pædagog-samarbejde kan styrke elevernes trivsel, fordi der er flere pædagogiske kompetencer fra begge fagligheder til at tage hånd om børnene. Et stærkt lærer- og pædagog-samarbejde kan øge elevernes læring, da læreren får mere tid til at varetage sin kerneopgave, mens pædagogen kan understøtte undervisningen med deres tilgange til arbejdet med eleverne. Et stærkt lærer- og pædagog-samarbejde kan bedre bryde den negative sociale arv og mindske betydningen af elevernes sociale baggrund. Derfor skal lærer- og pædagog-samarbejdet styrkes, og for SF er pædagogerne en naturlig del af folkeskolen i fremtiden.

2. Gør skoledagen en halv time kortere hver dag

Alle børn i folkeskolen skal have varieret undervisning. For SF er det vigtigt, at undervisningen både stimulerer det kreative, det legende, det bevægende, det reflektive og det kognitive i barnet.

I SF kan vi se flere positive effekter ved, at børnene har fået mere tid på skolen. Det giver mange steder langt bedre rammer for børnenes faglige udvikling og fordybelse - især

fordi der er kommet mere tid til vigtige dannelsesfag som matematik og dansk.

Men dagene kan også blive for lange. Efter at have rejst rundt i landet og snakket med elever, pædagoger, lærere og ledere, er vi af den opfattelse, at dagen er blevet så lang, at det faktisk er med til at forhindre elevernes trivsel og læring. Undersøgelser viser, at særligt ressourcestærke elever profiterer af flere lektioner og lange skoledage, imens ressourcesvage elever i højere grad profiterer af kortere dage med to voksne i en del af lektionerne.

” *Det er et problem, at alt for mange elever sidder i slutningen af skoledagen og hænger med hovedet, fordi de ikke længere kan koncentrere sig*

Det er et problem, at alt for mange elever sidder i slutningen af skoledagen og hænger med hovedet, fordi de ikke længere kan koncentrere sig, hvilket er en ganske naturlig reaktion, når man skal lære og forholde sig til omskiftelige omgivelser i så mange timer, som eleverne gør i dag. 8 ud af 10 skoleelever mener, at skoledagen er for lang, og man kan se en eksplosiv udvikling i antallet af elever, der mener, at dagen er for lang efter, at man fra første år af reformen til det andet år af reformen valgte at hæve det samlede timetal yderligere.

Derfor foreslår vi, at man sænker den samlede tilstedeværelse på skolen med en halv time om dagen for alle skolens elever. Det vil stadig betyde, at eleverne har flere lektioner og mere tid til fordybelse end før reformen, ligesom det vil betyde, at der fortsat er et minimum for, hvor meget eleverne skal undervises. Men det vil også betyde, at der bliver en mere naturlig balance mellem skole- og fritidsliv for eleverne.

Det vil fortsat give den ekstra plads til fordybelse og udvikling i skoledagen, men det vil også tage det hensyn til børnenes trivsel og fritidsliv, som er helt afgørende for, at børnene er velfungerende i skolen.

Derudover skal brugen af to-voksenordninger udbredes til flere lektioner, så eleverne får flere lektioner med to voksne.

3. Klasseloft på 24 elever i alle klasser

Når klassekvotienterne er lave, så er der mere tid til det enkelte barn. Det giver barnet bedre forudsætninger for at lære og for at trives i klassen. På en del skoler er klassestørrelserne vokset og vokset, og de seneste år har man oplevet skoler med megaklasser på 25 elever eller flere. Klassekvotienten er faktisk steget hvert eneste år siden 2009 fra 20,4 elever pr. klasse i 2009 til 21,7 elever pr. klasse i 2015. 27 pct. af alle elever gik i 2013 i såkaldte megaklasser med 25 eller flere elever. I 2011 var det til sammenligning 23 pct.

” SF ønsker at gøre op med de høje klassekvotienter.

SF ønsker at gøre op med de høje klassekvotienter. Det er ganske enkelt for svært at sikre børnenes trivsel, hvis den enkelte lærer ikke har tid til den enkelte elev. Derfor vil SF indføre et klasseloft i alle folkeskoleklasser på max. 24 elever i klassen. Klasseloftet skal indføres over de næste 10 år, så det er gældende for alle nye børnehaveklasser, der starter i skole fra næste skoleår. Klasseloftet skal dog være fleksibelt, således at en skole, der ønsker at have klasser med højere klassekvotienter end 24 og eksempelvis arbejde med holddeling skal kunne få dispensation, hvis klasserne har to lærere eller en lærer og en pædagog med i de resterende timer.

4. Et skema med færre skift mellem fagene

De enkelte folkeskolers organisering af skoledagen er stadig meget forskellig, og en del steder oplever man, at eleverne får undervisning i nye fag hver 45. minut, og at pædagogerne bliver brugt som “udfyldning af tomme huller” frem for at være kreative, faglige sparringspartnere og kompetente voksne, der i samarbejde med lærerne er med til at skabe vigtige aktiviteter for børnene. SF ønsker en anden organisering af skoledagen, så børnene kan koncentrere sig om færre fag hver dag. Det øger elevernes indlæring og fordybelse, at de ikke konstant skal opleve skift i mellem fagene. Fremover skal man i højere grad forsøge at have skoledage med et eller to fag, så der er tid til fordybelse i faget.

5. Farvel til lektierne

SF ønsker et opgør med lektiebegrebet. Med indførelsen af den understøttende undervisning, mere undervisning og tid til faglig fordybelse, har folkeskolen fået rammerne til, at eleverne kan arbejde anderledes med indhold og opgaver i fagene. Derfor mener SF, at der ikke er det samme behov for at lave repetitionsøvelser og lektier hjemme imellem undervisningsgangene. Elevernes deltagelse i undervisningen skal ikke være afhængig af om den enkelte har lavet lektier. Deres fritid skal respekteres – om end der stadig kan være behov for længerevarende opgaver og forløb, hvor eleverne også skal arbejde med stoffet derhjemme.

Hele lektiebegrebet må nytænkes, så vi fokuserer på fordybelse i stedet for lektier.

Lektierne i skolen skal ikke laves i tvungne cafeer i slutningen af en skoledag. Hele lektiebegrebet må nytænkes, så vi fokuserer på fordybelse i stedet for lektier. Fordybelse er ro, indlevelse, kreativitet og koncentration om et konkret emne. Det skal der være bedre plads til. Eksempelvis kan man ændre dele af den understøttende undervisning og faglige fordybelse til et ”fordybelsesbånd” midt på dagen for alle elever.

Vi skal lade eleverne slå tankerne løs, hvis det er det, de har brug for. De skal have lov til at gå på opdagelse i et fagunivers, hvis de brænder for det. SF ønsker at ændre lektiecafeerne og skabe den fordybelsestid og støtte for eleverne, som lærerne mener, der er brug for.

SÆT SKOLERNE FRI!

” Vi tror på, at lærerne bedst selv ved, hvordan elevernes trivsel og faglighed kan fremmes.

SF ønsker et opgør med obligatorisk statslig styring og central styring af test og måling i folkeskolen. Test og målinger skal primært bruges af lærerne til i samarbejde med eleverne at udvikle de enkelte elever. Derfor mener vi også, at nationalt defineret dokumentation og karakterer kommer til at stå i vejen for de nødvendige pædagogiske overvejelser og den nødvendige metodefrihed i folkeskole og kommuner.

Lærere skal have metodefrihed til at foretage deres egen professionelle vurdering af, hvilke undervisningsmetoder, der virker bedst lokalt og for de enkelte elever på de enkelte skoler. Vi tror på, at lærerne bedst selv ved, hvordan elevernes trivsel og faglighed kan fremmes.

Lokalt skal man kunne præge skolen og sætte mål for eleverne under gyldig hensyntagen til folkeskolelovens formålsparagraf og folkeskolereformens tre overordnede mål om, at skolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan, at skolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater og øge trivslen.

Derfor mener SF også, at Folkeskolen skal have mulighed for fortsat at have rum til at være pædagogiske værksteder i stedet for konstant at forholde sig til testresultater, ranglister og digitale målesystemer. Når eleverne konstant testes og prøves, vil flere og flere elever med tiden knække nakken i et ræs om at få de bedste testresultater.

6. Gør de nationale tests frivillige

SF vil gøre brugen af de nationale test frivillige. Vi vil afskaffe 80 pct.-målsætningen i folkeskolen, således at de nationale test ikke bruges som et pejlemærke i forhold til implementering af folkeskolereformen. SF vil dog ikke forbyde test, hvis de styrker den enkelte elevs læringsmål og arbejdet i de enkelte klasser. Det må være op til den enkelte skole at vurdere, hvordan det bedst giver mening at bruge

Vi skal sætte skolerne og skolernes ansatte fri fra den enorme målstyring

test og prøver i udviklingen af elevernes faglige kompetencer. Der skal bruges mindre tid på bevidstløs testning og dataindtastning og mere tid på den enkelte elev.

7. Drop nationale karakterranglister

SF ønsker at afskaffe karakterranglisterne, hvor forældre kan sammenligne karakterer og etnicitet på tværs af skolerne. Ranglisterne er med til at stigmatisere enkelte skoler, og de giver ikke et retvisende billede af, hvordan skolerne rent faktisk fungerer. Ranglisterne er også med til at skabe et skolevæsen, der konkurrerer imod hinanden. SF ønsker et fælles skolevæsen.

8. Skru ned for dokumentationen

SF ønsker at iværksætte en kampagne, der har til formål at skrue ned for dokumentationskravene på de danske folkeskoler. Undervisningsministeren bør tage initiativ til sammen med ledere, forældre, lærere, pædagoger og elever at lave et hurtigt arbejdende udvalg, der skal afskaffe unødige dokumentationskrav, så der bliver mere tid til kerneopgaven. Samme udvalg kan med fordel undersøge, hvilke dokumentationskrav, der fortsat er nødvendige i den danske folkeskole, så det bliver mere tydeligt, hvilken dokumentation, der ikke er brug for i fremtiden.

9. Undervisningsmetoder og konkrete læringsmål skal ikke bestemmes fra Christiansborg

Lærerne skal sætte mål for deres undervisning, fordi det er godt for eleverne. Kommunerne skal sætte mål for deres skoler, fordi det er godt for lokalsamfundet. Men det har både lærere, skoler og kommuner gjort længe. Derfor skal vi passe på, at vi ikke opstiller mål for målenes skyld. Vi må stole på, at lærere kan og vil tilrettelægge en undervisning for eleverne, der gør eleverne bevidste om, hvad de lærer, og hvorfor de lærer det. Vi skal sætte skolerne og skolernes ansatte fri fra den enorme målstyring og det evindelige fokus på læringsplatforme, der har hersket de seneste år.

*SF ønsker et opgør
med obligatorisk
statslig styring
og central
styring af test
og måling i
folkeskolen.*

10. Nye kvalitetsrapporter

Kvalitetsrapporternes indretning har betydning for den indsats, der gennemføres: det, man måler på, er styrende for, hvordan man tilrettelægger indsatsen. Kvalitetsrapporten skal justeres, så der ikke alene måles på standpunkter, men på progression. Samtidig bør der måles på andre parametre end de rent faglige, dvs. eksempelvis kreativitet, selvstændighed, social indsigt mv. Derigennem kan man understøtte øget motivation og lyst til læring samt øget selvtillid hos både lærere og elever.

EN VARIERET SKOLEDAG FOR ALLE ELEVER

11. Skolen skal åbne sig for omverdenen

Folkeskolerne i Danmark er ofte den samlende kraft i lokalsamfundet, fordi det samler elever, forældre og lokale borgere på kryds og tværs. Det skal den blive ved med! Folkeskolen skal fortsat åbne sig mod omverdenen, hvis vi ønsker elever med udsyn, må skolen også have et udsyn. Skolerne skal i endnu højere grad samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner, virksomheder, foreninger, ungdomsskolen, ungdomsuddannelser og andre institutioner eller personer, der kan bidrage til at skabe en varieret skoledag for eleven og give eleverne et større udsyn. Aktørerne skal ind i skolen og være deltagende i undervisningsforløb ligesom skolen skal ud i ungdomsuddannelserne og virksomheder og bruge undervisningen der. Vi tror på, at dette kan udvikle folkeskolen og også øge interessen for erhvervsuddannelserne efter endt folkeskole.

Folkeskolerne i Danmark er ofte den samlende kraft i lokalsamfundet, fordi det samler elever, forældre og lokale borgere på kryds og tværs.

12. Eleverne skal bevæge sig mere

Eleverne i folkeskolen skal bevæge sig 45 minutter i skolen i løbet af hver skoledag. Det gælder for alle klassetrin. Bevægelse i undervisningen skal ske, når læreren kan se en undervisningsmæssig fordel, og bevægelse i hele skolen er med til at skabe fællesskaber blandt eleverne. Bevægelsen skal være med til at give børn og unge sundhed og trivsel og hermed understøtte undervisningen. Hvis vi ønsker at fremme bevægelse som en naturlig del af folkeskolen, er vi nødt til fortsat at investere i nye skoler, der er bygget til at bevæge sig. Heldigvis oplever vi stor lyst i mange kommuner til investere i nye skoler, så der kan blive endnu bedre rum for bevægelse og holddeling.

13. Sund kost i folkeskolen

Mætte børn lærer bedst, og derfor skal den danske folkeskole på langt flere skoler sikre sund kost til eleverne fra start til slut af skoledagen - på samme måde som man kender det fra andre lande og fra flere af de danske dag-

Jeg tænker mig om
og passer på skolen.

”

*Mætte børn lærer
bedst, og derfor skal
den danske folkeskole
på langt flere skoler
sikre sund kost til
eleverne fra start til
slut af skoledagen.*

institutioner. Skolerne skal derfor have midler til at lave både morgenmad, frugt- og frokostordninger. Vi tror på, at en skoledag med sund og varieret kost er med til at øge elevernes trivsel og læring, men også med til at øge folkesundheden, fordi eleverne allerede tidligt i deres liv lærer at spise varieret.

Morgenmadsordningerne skal være et frivilligt, simpelt og gratis tilbud for alle børn, der ønsker at komme før skole eller i 10-pausen, så de kan få en skål havregryn eller noget rugbrød. Frokostordningerne kan indrettes på flere måder fx ved enten at ansætte personale til at lave maden eller ved at købe maden fra lokale virksomheder, eller som man har set i et lokalt initiativ på Lolland, hvor kommunerne i samarbejde med "Madspild" serverer "overflødig" mad som morgenmadsprodukter.

” *Vi tror på, at en skoledag med sund og varieret kost er med til at øge elevernes trivsel og læring.*

Hvis det kan lade sig gøre, kan eleverne også selv deltage i madlavningen som en del af et undervisningsperspektiv. Kommuner og skoler fastlægger selv prisen for frokostordninger.

FOREBYGGELSE BETALER SIG OGSÅ I FOLKESKOLEN

Hvis vi vil mindske betydningen af elevernes sociale baggrund, så må vi sætte ind med forskellige socialpolitiske tiltag allerede i folkeskolen. Skolepolitik er socialpolitik. Elever kan ikke lære, hvis de ikke trives.

14. Socialrådgivere skal tilknyttes alle folkeskoler

Samarbejdet mellem de danske folkeskoler og de kommunale forvaltninger kan gives et kvalitetsløft i flere kommuner. Der er steder, hvor de ansatte oplever, at der ikke bliver reageret på underretninger, og at der ikke er noget løbende samarbejde mellem forvaltning og skole. Det er helt afgørende, at der iværksættes en hurtig indsats, når et barn kommer i klemme. Derfor skal der i fremtiden tilknyttes socialrådgivere til alle folkeskoler, der kan fungere som bindeled imellem den kommunale forvaltning og den lokale skole, så der kan igangsættes hurtige og tidlige indsatser for eleverne, når der er brug for det.

15. Mentorordninger for udsatte børn

Flere kommuner har haft succes med at tilbyde mentorordninger til udsatte børn, således at lærere bliver tilknyttet enkelte elever, efter de er færdige på folkeskolen. Ofte er udsatte børn særligt følelsesmæssigt knyttet til enkelte lærere, og derfor kan det give en tryghed for barnet, hvis læreren får lov at agere mentor for barnet, efter skoletiden er endt. Det kan betyde en mere blid overgang til ungdomsuddannelserne, men også betyde, at barnet får bedre redskaber til at håndtere de udfordringer, der kan opstå i hverdagen.

16. Inklusion skal bygge på pædagogik – ikke på besparelser

Inklusion er en tankemåde og en handlingspraksis. Inklusion drejer sig om læring og deltagelse for alle elever, men som bygger på respekt for både mangfoldigheden den

” *Mollacc
atiorem id
quis autnioq
iditis aut porum
idenima ximpos
Nat repere nul-
labore lam
sequidi psaped
quam vendend-
unt quunt quatis
mi, ventur? Cia
audis arum*

Hvis vi vil mindske betydningen af elevernes sociale baggrund, så må vi sætte ind med forskellige socialpolitiske tiltag allerede i folkeskolen.

enkelte. Selv om dette princip altid skal gennemsyre den danske folkeskole, er der elever, som har svært ved at få det fulde udbytte af den almene undervisning som følge af et fysisk- eller kognitivt handicap. Derfor skal vi både styrke den almene undervisningsmulighed for inklusion via efteruddannelse og den nødvendige ressource-tildeling – men også sørge for, at der er de rette specialtilbud til de børn og unge, der for at udvikle sig og trives, skal have et specialtilbud. Derfor har SF også lagt afstand til de rigide inklusionsmål for folkeskolen, der lå i aftalen med KL fra 2012, der i høj grad gjorde inklusion i folkeskolen til en spareøvelse ude i kommunerne.

GODE SKOLER KRÆVER GODE LEDERE OG FRIHED TIL LEDELSE

17. Skoleledelse kræver efter- og videreuddannelse for både ledere og forældre

I SF ønsker vi, at skoleledelsen stadig er og forbliver den pædagogiske ledelse. I takt med, at skolerne er blevet større, har skoleledelsen dog ændret karakter. Lederne har fået flere forvaltningsopgaver og afstanden mellem leder og personale er på en del skoler vokset. Det kræver pædagogisk erfaring at være skoleleder, men det kræver også efter- og videreuddannelse, ligesom der også er brug for en nærværende ledelse på skolerne. Derfor ønsker SF at hjælpe skolelederne og afdelingslederne på folkeskolerne ved at øge tilskuddet og rammerne for efteruddannelse - specielt til den pædagogiske ledelse.

” SF ønsker at igangsætte et projekt med nye ”folkefriskoler”

Hvis inklusionstanken skal lykkes, kræver det også, at skolelederne er godt klædt på fagligt og holdningsmæssigt. Derfor bør efteruddannelsen af skolelederne også have fokus på ledelse i en inkluderende organisation.

Derudover foreslår SF, at skolebestyrelserne klædes bedre på til det demokratiske- og politiske arbejde og til det at lede en skole. Der skal derfor afsættes midler til, at skolebestyrelserne løbende kan modtage uddannelse i forældrebestyrelsesarbejdet.

18. Forsøg med folkefriskoler

SF ønsker at igangsætte et projekt med nye ”folkefriskoler”. Det vil sige privatskoler, friskoler eller folkeskoler, der er fuldt finansieret af staten, men hvor ledelsen og skolebestyrelsen har ansøgt ministeriet om at blive en folkefriskole ved at tegne driftsoverenskomst med kommunen. En folkefriskole skal have samme pædagogiske frihedsgrader som friskolerne og privatskolerne, men de må ikke afvise elever eller tage brugerbetaling. De skal drives på samme solidariske grundlag som folkeskoler. Folkefri-

skolerne skal fungere ligesom de selvejende børnehaver, hvor myndighederne laver en driftsoverenskomst med folkefriskolen, hvorefter den udmønter driftsoverenskomsten i praksis. Det er myndighedernes opgave at sikre, at driftsoverenskomsten overholdes. Folkefriskolerne styres af skoleledelsen i tæt samarbejde med forældrebestyrelsen og de ansatte, som har særlig mulighed for at øve indflydelse på skolens pædagogiske virke igennem demokratiske beslutninger.

Folkefriskolerne skal være et forsøg på at sætte enkelte folkeskoler mere fri til at udvikle egen pædagogik, men uden at skolerne kan vælge og vrage mellem elever eller tage imod brugerbetaling.

*Folkefriskolerne
skal være et
forsøg på at
sætte enkelte
folkeskoler mere
fri til at udvikle
egen pædagogik*

LÆRERUDDANNELSEN SKAL STYRKES

19. Læreruddannelsen skal have et nyt femte praksis-år

I SF er vi glade for professionshøjskolerne, som i dag udbyder læreruddannelsen. Der er dog rum til udvikling af den nuværende 4-årige uddannelse, selv om det er SF's helt klare opfattelse, at de lærere, der i dag bliver uddannede er kvalificeret til at undervise børn. Det ændrer dog ikke på, at man som nyuddannet lærer oplever et voldsomt praksis-chok, når man starter som lærer efter uddannelsen.

*Derfor
ønsker
SF at gøre
overgangen fra
studerende til
lærer bedre end
i dag.*

Læreruddannelsen har fået reduceret selve praktik-perioden. Til gengæld har man hævet det praksisnære indhold i selve undervisningsfagene - og dette skal stadig udvikles, således at fagene på læreruddannelsen bruges til at teste teorier og metoder. På den måde ser vi de to former for praksismøde i læreruddannelsen som komplementære, når det virker, men det giver ikke nødvendigvis den enkelte lærer den fornødne erfaring.

Erfaring er noget, man får med tiden - det kan praktik ikke give en studerende. Derfor ønsker SF at gøre overgangen fra studerende til lærer bedre end i dag. SF vil indføre et pædagogikum-år som første år i folkeskolen, hvor den nyuddannede får langt færre undervisningslektioner og får tilkøbt en vejleder fra læreruddannelsen, som i løbet af det første år skal rådgive om livet som lærer. SF ønsker, at forslaget udmøntes gennem et samarbejde med de overenskomstmæssige parter på området.

En god og varieret skoledag kræver velforberedt undervisning, men desværre er der mange skoler, hvor lærerne og heller ikke pædagogerne får den fornødne forberedelsestid.

GOD UNDERVISNING ER VELFORBEREDT UNDERVISNING

I SF er vi af den opfattelse, at læreren har en afgørende rolle i opgaven med at skabe en god og varieret skoledag for eleverne. Derfor skal både myndighedernes og forældres respekt for lærerne tilbage, og det kræver at politikerne begynder at tale om respekt for de ansatte.

En god og varieret skoledag kræver velforberedt undervisning, men desværre er der mange skoler, hvor lærerne og heller ikke pædagogerne får den fornødne forberedelsestid.

”

I SF mener vi, at lærerne og for så vidt også pædagogerne skal have tid til at forberede både den ”fagfaglige” undervisning og den understøttende undervisning

Som følge af den manglende finansiering af folkeskolerne i Danmark er mange læreres undervisningstimetal hævet, uden, at der fulgt ekstra forberedelsestid med. Dvs. at lærerne har skullet undervise mere og mere, samtidig med at de har fået mindre og mindre tid til at forberede sig. Heldigvis har man i mange kommuner lavet lokale aftaler mellem DLF og kommunen for at håndtere en del af dette problem.

I SF mener vi, at lærerne og for så vidt også pædagogerne skal have tid til at forberede både den ”fagfaglige” undervisning og den understøttende undervisning - både alene og i fagteams med andre lærere og pædagoger. I SF tror vi på, at et stærkt lærer- og pædagog samarbejde vil styrke folkeskolen, fordi de to faggruppers forskellige kompetencer fremmer elevernes trivsel og læring.

20. Maksimalt undervisningstimetal på 25 lektioner for lærere

Man kan ikke lave en god skole, hvis man ikke har opbakning fra de ansatte. Man kan heller ikke lave en god skole, hvis rammer og krav ikke stemmer overens. Folkeskolereformen blev finansieret ved, at lærerne skulle undervise to timer mere, men regnestykket har vist sig ikke at holde, og det

har betydet, at mange kommuner i dag står med en underfinansieret skole. Folkeskolen skal derfor løftes så tilpas økonomisk, at de ansatte har bedre tid til at udføre deres arbejde. Det kræver både en økonomisk saltvandsindsprøjtning i skolen, men det kræver også, at vi løsner op for nogle af de mange krav, som vi stiller til de ansatte.

SF hverken kan eller vil blande sig i de kommende overenskomstforhandlinger, men vi vil afsætte en økonomisk ramme, der gør det muligt at sikre lærerne den tid til forberedelse, der er brug for, hvis man ønsker, at alle elever skal modtage velforberedt undervisning.

I fremtiden bør alle lærere maksimalt undervise 25 timer om ugen, så der er sikkerhed for, at lærerne også har tid til individuel forberedelse, fælles forberedelse, skole-hjem samarbejde, rette opgaver osv. De 25 timer gælder egentlig undervisning. Det maksimale undervisningstimetotal skal være frivilligt, så de lærere, der ønsker at undervise mere end 25 timer fortsat kan gøre det i fremtiden. Men det forudsætter selvfølgelig, at der er nogle opgaver, som de ikke løfter i samme grad som deres kolleger.

” *I fremtiden bør alle lærere maksimalt undervise 25 timer om ugen...*

Udgiften til et undervisningsmaksimum på 25 begrænses af, at lærerne i forvejen modtager et undervisningstillæg for hver lektion, de arbejder mere end 25 lektioner.

Med et undervisningsmaksimum får lærere den fleksibilitet, der skal til for at lave fælles forberedelse med pædagoger og skabe en varieret skoledag for eleverne - og med indførslen af et maksimalt undervisningstimetotal er det også SF's vurdering, at det fremadrettet vil være muligt at afskaffe lov nr. 409, som var et regeringsindgreb i lærernes arbejdstid.

ØKONOMI - NYE TILTAG

Der er generelt regnet op til 2017-PL-niveau med 2,5 pct. om året. De angivne kilder oplyser tal i typisk 2015-PL niveau.

Klasseloft på 24 elever i klassen: Udgiften udgør 1.350 mio. kr. når forslaget er fuldt indfaset.

Klasseloftet indføres med en løbende indfasning, så det først i 2027 er helt udrullet. Det er af hensyn til, at de nuværende klasser ikke skal brydes op. Dermed er udgiften også væsentligt mindre de første mange år.

<http://www.ft.dk/samling/20151/almdele/buu/spm/26/svar/1281761/1572411.pdf>

Udvidelse af SFO-tiden som konsekvens af kortere skoledag: -300 mio

Når skoledagen forkortes, skal SFO-tiden udvides, så der er et tilbud til unge efter skole. Udgiften til en sådan udvidelse på baggrund af en forkortelse af skoledagen på 2,5 timer om ugen anslås at være cirka 300 millioner.

<http://www.ft.dk/samling/20151/almdele/fiu/spm/62/svar/1283374/1575069.pdf>

Flere undervisningstimer med to voksne: -250 mio. kr.

Frokostordning i alle folkeskoler: -1.000 mio. kr. Dette forslag indføres over 4 år.

Morgenmadsordning på alle skoler: -250 mio. kr.

Socialrådgivere og mentorordninger: -165 mio. kr. Hver folkeskole tilknyttes en socialrådgiver, således at Socialrådgiveren er på skolen 1,5 dag pr. uge (varierende efter skolens størrelse).

Femte praksisår på læreruddannelsen: -200 mio. kr. Antallet af undervisningstimer reduceres med ca. 25 pct.

Efteruddannelse af ledere og skolebestyrelse: -20 mio. kr. faldende til 10 mio. kr. fra 2022 og frem.

ØKONOMI - FINANSIERING

Kortere skoledag: +1.050 mio. kr.

Mindreudgift når man skærer 2,5 timer hver uge.

<http://www.ft.dk/samling/20151/almudel/fiu/spm/61/svar/1283073/1574611.pdf>

Færre test og mindre bureaukrati: +250 mio. kr.

Indexering af cigaretafgift: Cigaretafgiften reguleres hvert 5 år svarende til prisudviklingen. Første regulering sker 1. januar 2018 svarende til årene 2015-2020; anden regulering i 2021 etc. Indbringer +290 mio. kr./år i første periode og +475 mio. kr./år i anden periode, og +625 mio. kr./år fra 2026. Kilde: Damvad

Begrænsning af skattesnyd og -omgåelse: Jf. SF's udspil "Et ekstraordinært velfærdsbidrag". Bidrager med knap 600 mio. kr. i 2018 stigende til ca. +2,15 mia. kr. ved fuld indfasning i 2027. For 2017 bruges +80 mio. kr. fra tillægsbevillingsreserven som overgangsfinansiering.

http://sf.dk/media/6365/160810-udspil-velfaerdsbidrag_v11.pdf

Besparelse på undervisningstillægget: +180 mio

Undervisningstillægget gives for antal undervisningstimer, som lærerne underviser efter 750 timer (25 lektioner), hvorefter tillægget stiger til 108 kroner. Ved at undgå at lærere underviser mere end 25 lektioner, er der dermed en større besparelse at hente.

”

Folkeskolen er de danske forældres førstevalg, når de skal vælge skoletilbud til deres børn, og sådan skal det forblive i fremtiden.